

دارالفنون

ادبیات و فلسفه و تاریخ و جغرافیا و ادبیات

فلسفه، اجتماعیات، تاریخ، جغرافیا، ادبیات

ایلی آمده بر نشر اولنور

مدرجات:

- تورك ديلنه كوره قبل التاريخ توركلك [نجيب عاصم بك]
- تاريخ قديمده مذكور اسماء اساطيره نك اشتقاق حقنده انتقادى مسامره ادبيه . . . [فاضل نظمي بك]
- اجتماعيات، معاصر حيات و بويوك آدملىر (مابعد) [محمد عزت بك]
- كتايبات، چينده و آوروپاده حيات مسئلهسى [م ع]
- اجتماعيات تدقيقاتنده مختلف تمايللر [حلمى ضيا]
- فلسفه و تاريخ مجموعه لرى [ح . ض]

شهرزاده باشى : اوقاف اسلاميه مطبعهسى
۱۳۳۹-۱۹۲۳

شهرزاده باشى

کتابیات

Rudolf Eucken u. Carsun Chang - Das Lebensproblem in China u.

Europa. لا یجیغ ۱۹۲۲

(چینده و آوروپاده حیات مسئلهسی)

فلسفه واجتماعیات نشریاتنک معتاد اولان موضوعلرندن خارجه چیقان ایکی یوز صحیفه لوق بو اوفاق کتابک مثبت محتواسنی دکل ، اورتیه قویدینی مسئلهنی شایان اهمیت کورویورم . یهنا دارالفنونی مدرسلرندن ئویقن ایله پکین دارالفنونی حقوق دول مدرسی قرسون چانغ « چینده و آوروپاده حیات مسئلهسی » تدقیق ایدیورلر. کتاب عینی زمانده چینلی قارئلر نظر دفته آلنه رق ترتیب اولونمشدر . مدرس ئویقن پکینه دعوت ایدیلش واورایه کیده ، دیکندن آوروپا وچین مدنیتلری حقنده بو اثری تالیف ونشر ایله مکی مناسب کورمش . اثرک کرک پلانی کرک افادهسی مقصدی تأمین ایلیه جک صورتده واضح وبسیط . کتابک ایلك قسمنده (صحیفه ۱ - ۴۳) آوروپائی مدنیت یونان قدیم فیلسوفلرندن اعتباراً آلمان رومانیکلرینه و داروینه قدر خلاصه تصویر ایدیور . سویله مکه حاجت یوق که پروفسور ئویقن بالخاصه فلسفی جریانلری کوز اوکنده بولندیریور وبالخاصه اخلاق و دین فلسفه سنه اهمیت ویریور . بسیط و وجیز جمله لراچنده فیلسوفلرک مسلک لرینی افاده ایله مکده کی قدرتی تقدیر ایتماک قابل دکل . اوچنجی قسمده (صحیفه ۱۱۹ الی ۲۰۰) چینک کندینه خاص اولارق وجوده کتیردیکی و بیکلرجه سنه اداره ایله دیکی مدنیتک « بویوکاکی وحدودلری » کوسترلر کدن صوکره بو کونکی انسانک احتیاجلری وچین حیاتنک استقباله عائد نتیجه لر میدان قونولمقددر . ایکنجی قسمی ایسه (ص ۴۰ - ۱۱۸) احضاری برماهیتی حائردر . چینده اخلاق فلسفه سنک تاریخی تکاملندن باحث اولدیغندن بوراده بیان مطالعه یه صلاحیتدار دکلر . یالکز شونی قید ایدلم :

جنوبی چین ایله شمالی چینک اخلاق فلسفہ سی اعتباریہ ارأه ایله دکتری فرق ذکر اولونویور (صحیفه ۵۵ - ۵۶) پروفیسور چانغه کوره شمالی چینده مابعدالطبعی مسئلہ ایله چوق اشتغال ایڈیٹامش ، عملی بر فلسفہ ایله اکتفا ایڈیٹامش اولماسی غیرمساعده اولان اقلیمک هفوذندن ایلری کایر . جنوبی چینده ایسه اقلیم مساعده وزمین منبت ، حیات قولای . بوندن طولایی « فکرلریومی حیات ایله تحدید » اولنه ماز . عملی حیانت تنظیمی اهمیتدن عاری کورولور ، خارجی حرث ایچون (Kultur) بوراده مادی مدنیت دیمک دهها مناسب اولاجق) چالیشمق قیمتلی بر فعالیت عد اولونماز . لاؤتسه نك فلسفہ سی بو اقلیمک محصولی . کتابده ضروری اولان اختصار احتمال بو فکرلری تأیید ایله یں واقعاتی تفصیل وایضاحه ماز اولمشدر . فقط هر حالده چین اقلیمی ایله چین فلسفہ سی آرہ سنده تأییس ایڈمک ایسته نیلن علت اثر اضافتی احتمالہ پک قریب کوزو کویور .

چین فلسفہ سنک عمومی استقامتترینک ایضاحی ایچون ایلری به سوروان بو اقلیم نفوذی فکری عجیب اولدینی قدر آورویاددی کی فیلسوفلر ایله چین فیلسوفلری آراسنده یاپیلان مقایسه لرده (ویریلن ایضاحانه نظراً حکم ایده ییلدی کمزه کوره) پک عجولانه در . لوسیائغسانک مسلکی مختصر اوله رق بزه آ کلاتیلدقن صو کره بو فیلسوفک بر absluter Idealist اولدینی سویله نیور (صحیفه ۱۰۵) مقصد هه غل ایله اولان مشابهتی کوسترمک ایسه یونی ارأه ایچون برآزده فضله ایضاحات لازم ایدی . کذا چینده کی اخلاق نظریه سیله Sittenlehre قانتک اخلاق نظریه سی آراسنده مقایسه تأییس ایڈیلهرک دینیلیورکه (صحیفه ۱۱۳) قونغ نسه (انسان نفسی ایچون ایسته مدیکنی باشقه سنه یانماملی !) امرینی ویریور وادعا اولونویورکه قانتک دستور اخلاقیسی بو قیلدندر . حالبوکه بالذات قانت عرف مابعدالطبیعیاتنک تأیسی عنوانلی ارنده کنڈینک وضع ایڈیکی دستور اخلاق ایله همان هر جمعیتده عقل سلیمک قبول ایله دیکی قونغ نسه نك دستوری آراسندکی فرقی پک اعلا کوسترر بو فرقه اصرار ایدر .

احتمال کتابک مجمندن نشأت ایدن بو ا کسیکلره بویله جه بر ایکی مثال کوسترمکدن مقصدم اثرک نظری قیمتندن زیاده عملی اوله رق بزده تولید ایله دیکی علاقہ یی ایلری سورمکدر : چینک عصر لرجه اعتبارینی محافظه ایتمش ومیلیونلرجه خلقتک معنوی غداسنی تشکیل ایتمش اولان اخلاق فلسفہ سیله اورویا . کی مسالک فلسفہ پی قارشیلاشدیرمق لزومی نهدن ؟

کتابك مقدمه سنده مدرس چانغ دييور که اخلاق و عرفك اساسلى بوکون چينده ده
تزلزه اوغرامشدر اسكى اولانى نه درجه ده محافظه ايده بيليرز ؟ اوروپا مدنيتى (Kult)
نه درجه يه قدر قبول ايمه ايز ؟

• مينغ خاندانى دورنده جزوتيلر رياضيات و هيئتى چينه ادخل ايتديلر . بوندن صكره
بز (چينيلير) كيميا ، فيزيق ، مهتدسلك و عسكرى تشكىلاتى اوروپادن آلدق فقط
هنوز ظن اولونويوردى که اوروپا مدنيتى آنجق آلى (ته قنيق) و مادى جهتدن
شايان ترجيح نقطه لر ارايه ايدر . فقط روس ژاپون محاربه سى اثبات ايله دى که اوروپا
نمونه سنه مطابق قانون اساسى يه مستند برحکومت مطلقه يه فائقدر ، چونکه مشروطى
ير حکمدار لقله اداره اولنان ژاپونيا مطلق بر سلطنته تابع اولان روسيه يى مغلوب
ايتمشدى . [۱] بويله جه اوروپا مدنيتنك ده باطنى قيمتله مالک اولديغى و بونلرک باشقه
بر دولت و حقوق حياتنده ميدانه چيقديغى قناعى پيدا اولدى . بوندن طولانى اسكى چين
مدنيتنه ايمان صوك درجه ضعيفله دى . حرب عموميدن برى ده بر آديم دهها آتيله دى اوروپا
روحنك دريندککرينه يعنى فلسفه سنه نفوزه چاليشيلدى . يعنى ايکى مدنيت آراسنده
کوپرو قورولمشدر . . .

• آنجق اوروپا ايله اولان مناسباتدر که قانون اساسى ، سوسيا ليزم ، فردجىلك الخ . . .
فکرلرينى چينه کتيرمشدر . بزده (چينده فقط تورکيه ده ديسه کده اولور و بو کتابك بگا
جاذب کوزوکن قسمى همان هر سطرنده چينلى کلمه سى يرينه تورک کلمه سنى اقامه ايتمک قابل
اولماسنده در) تنقيدجى بر شعور اوياندى . اسكى تلقيلرک دوغرو اولديغندن شبهه
ايديبورز ، سلطان ايله تبعه ، ابوين ايله چوجوقلر ، قارى ايله قوجه ، بويوک و کوچوک
قرده شلر ، دولتلك مناسباتى حقنده جارى اولان و بر طرفه تام و مطلق بر قدرت و حقوقى

[۱] استطراداً شونى علاوه ايتمک ايستيورم : ژاپون مظفريتنگ تورکلرله چينيلير طرفندن
تفسيرى نه قدر باشقه باشقه شکلرده اولديغى بوراده کورويورز . تورکلرک ماضى يه مربوط بويوک برقسمنه
کوره ژاپونيانک غلبه سى محافظه کاراسيانک تجدد پرور اوروپا يه غلبه سى معناسنه ايدى . (سبيل الرشاد
صراط مستقيم کي مجموعه لده انتشار ايدن مقاله لده اکثريا کورولن ژاپونيا يه عائد تحسینکار و تقديرکار
سطلر بونى اثبات ايدر) ژاپونيا يى بزده دهها ياقيندن کوردکرينه شبهه اولمايان چينيلير نظرنده ايسه
ژاپون مظفريتى اوروپا يلىغک آسيائى استبداد اوزرينه غلبه سى ديمک . اغلب احتمال چينيلير سبيل الرشاد
محررلرندن زياده حقيقتى کورمشلردر .

تودیع دیگر طرفه ده نام و مطلق اطاعت و وظیفه سنی تحمیل ایدن اسکی چین اخلاقی نام بر بحران حالنده در .

بو اخلاقی اختلاف مختلف صفحه لرینی کوزدن کچیررکن بو کونکی تورک حیانتک درد لرینه او قدر مشابه نقطه لر کورویورم که اونلری تعداد ایتمکدن بر درلو وازکچه میورم: اسکی چین اخلاقه و حقوقه کوره عائله حیاتی پک قوتلیدر بوتون اخلاقی دویغولرک مرکز، حتی بوتون چین اجتماعی حیانتک اساسی عینی زمانده اسکی چین اخلاقی و حقوقی هرکسه معین بر اجتماعی موقع کوستریور . مجرد اولارقه فرد بشر ، یوق . حاکم ، تبعه ، ابوین ، چوجوق ، معلم ، مکتب الخ . . . وار هرکس ثابت و مستقر بر منظومه اولان اجتماعی بوتونک ایچنده معین بر موقعی حاز ، معین بر وظیفه سی وار ، بوتون حقوقی ده اونکله تعین ایدیور . (صحیفه ۱۱۷) اقتصادی حیانتک ده بوکا مساعد اولدیغنی اونو تامالی . چینلیر تاریخلرینک ایتداسندن بری زراعتله مشغول . اقتصادی مشغله لرنده هیچ بر یکملک حاصل اولمامش ، بناء علیه شرائط حیاتیه پاقین زمانلره قدر دائما ثابت و مستقر قالمش . کذا عائله حیاتی ده عنعنه لرینک محافظه سنه عطف ایلدیکی عظیم اهمیتله عینی قلبی عصر لرحه مدت محافظه ایلامش . (صحیفه ۱۱۴)

مدرس ثویقن شوکا اشارت ایدیور که چینی اسکی حیات چرچیوه لرینی قیرمغه و بو کونکی بحرانه کیرمکه سوق ایدن درونی بر احتیاج و ضرورت نکل ، بلکه خارجی عالمده کی تحوللردر [۲] اسکیدن چین ، عالمده کی انفرادی موقعیله و کندی زنکین منابعیله کندینه کفایت ایده بیلردی . بوکون ایسه ملتلك عمومی جدالی ورقابتی بو مملکتکده عمومی حرکت اشتراکی ضروری قیلیور . ملتلك تجردی بوکون بر امکانلر قدر . (صحیفه ۱۴۸) فردایچون نتیجه : اسکیدن ثبات و استقرار تحولدن مهم کورولوردی ، بوکون ایسه حیانتک اساسنده حرکت و تحول کورویورز . اسکیدن اجتماعی حیانتده بوتون (ایستر عالم ، ایستر دولت و یا دینی جماعت اولسون) فرده تقدم ایدردی . فردک بوتونه قارشلی هیچ بر حتی یوق ایدی . بوکون ایسه جذری بر تحول مواجهه سنده یز : فرد فکرک

[۲] بورادده تورکلرله مشابهتی قید ایتک لازم ؛ خارجی تحوللرله درونی ضرورت و احتیاج فرقی اوزرنده اصرار ایلمک نه درجه دوغرودر ؟ اولجه تورک روحنک اسباب بحراننده بنده بو فرقی مهم کورمکده ایدم . فقط شیمدی دها زیاده خارجی تحوللرک انفسی آرزولر مزده کی انقلابلرله کندیلرینی افاده ایلمدکجه تأثیر اظهار ایدمه یه جکنی کوز اوکنده بولندیرمه نک لزومنه قالم .

وقیمتلرک حاملی مرتبه‌سینه یوکسلمشدر . بوتون اجتماعی نظام‌ده فرد دوشونجه‌سندن
 چیقیور . یعنی اک بویوک تحول فردده واونک روحنده . اسکی چینک عنعنوی اجتماعی
 سیسته‌منده فردده معین و محدود بر وظیفه و حیاتنک جولانکاهی اولارق معین و محدود
 یر ساحة ارانه اولنوردی . معاصر حیاتده ایسه بوکا امکان یوق . فرد ایچون نامتناهی
 یر ساحة لازم . اسکیدن چینلی کندی حیاتنک ثابت حدودینی برر مانعه عد ایتمه یوردی .
 بوکون ایسه بو حائله لرک وجوبی فردک حیاتنده فجیع هائله لرک وجودینی انتاج ایدیور .
 فرد ایله محیط آراسنده اسکی موازنه بوزولمشدر عحیفه (۱۵۰ - ۱۵۲) پدر شاهی عالمه
 عنعنه‌سینه صادق قالسهق دولت (وطن) مفکوره‌سینی تالی اهمیتده کوره‌جکیز ، اسکی
 اجتماعی منظومه‌یی محافظه ایتمک ایسترسهک فردک استقلال وتشبث آرزوسینی اولدوره‌جکیز ،
 عنعنوی اعتقاداته باغلا نیرسهق فکر ، وجدان و حرکت حربتنی ، حقیقت محبتنی ، علم
 مفکوره‌سینی فدا ایده‌جکیز . (ص ۱۱۷ - ۱۱۸)

بوکون برتور که اولدینی قدر بر چینلی به یکی شکلر آئنده کوزوکن بو مفکوره لرک
 تحققی واونلره تعلق ایدن احتیاجلرک تطمینی ایچون آروپا حیاتنک اولدینی کبی قبول
 ایدلمسی کافیمیدر ؟ حقیقتده غربلی روحنک‌ده درد لری ، غرب حیاتنک‌ده عظیم و تهلاک‌لی
 مشکلاتی وار . غرب حیاتی ناممدر . بناء علیه چینلی تناقضلرله مالی اولان آروپا حیاتی حقیقت
 و مدنیتک ، حکمت حیاتنک نهائی شکلی عدا یتمه ملیدر (صحیفه ۱۵۳) غربده بو کونک و یارینک حیاتی
 ایکی قطب آراسنده متحرک و متموج : بر طرفدن دین نامرئ بر عالمک حقیقی تمثیل ایدیور ،
 دیگر طرفدن اقتصادی حیات بشرک طبیعی شریطه وجودیدر . بو تناقض هنوز حل
 ایدیله مشدر . بر طرفدن مفکوره‌یه اولان توجه زائل اولمش ، دیگر طرفدن ایسه اقتصادی
 غایه لر بشرک بوتون حیاتی احاطه ایله مک و اوکا بر محتوا ارانه ایتمکدن عاجز بولونمشدر .
 آروپائی انسانیتک درونی حالی هیچ ممنونیت بخش دکل .

(صحیفه ۴۲ - ۴۳) مدرس ثویقن کندی فلسفی باقیشیله آروپا حیاتی شویله
 کورویور : « خودکاملق ، یالان ، ظلم اودرجه آرمشدر که حیاتنک قیمتی و معناسی تهلاک‌ده در .
 بویوک بر معنوی و اخلاقی بحران ایچنده یز . اقتصادی مساعیدکی عظیم تر قیلر بو بحرانی
 کیزله یه بیلیرلر ، فقط اونی یکه منزله . (ص ۱۹۴ - ۱۹۵) انسان نفسنده بر ایکی لک طاشیمق
 هم مادی عالمه تابع هم معنوی قیمتلرک حاملی اولمق حسیلله عمومیتله بو مجادله‌یه معروضدر .
 مثلاً صنعت برینک نظرنده حواسک اوقشانماسدن عبارتدر ، دیگر لرینه کوره ایسه حیات

دریندک کردن کن بر الهامدر . حق برینک نظرنده اجتماعی اشتراکک محصله سی دیگری
 ایچون ایسه انسانک بر حریت عالمنک مستقل عضوی پایه سنه اصعایددر . (ص ۱۶۵ - ۱۶۶)
 طبیعت ایسه معنوی بویوکلککر و قیمتله قارشی تام بر لافیدی ارانه ایدیور ، طبیعت
 دائره سنده نه خیر ونه شر وارددر . حیاتک هرانکشافی ، حتی الک قیمتدار اولانی بیله اولومه
 معروضدر . انسانلر اوتهدن بری امید ایدیورلردی وقانع ایدیلرکه بشری طالع حاکم
 اولان بر نظام اخلاقی وارددر ، قنط صافدرونانه اولمایان بر تنقید بو مسئله بی احاطه ایدنجه
 تسلیم ایله مکه مجبورزکه انسان کوزی بویله بر نظامی مشاهده ایتدیور . حرب عمومی ده
 (بونی سویله یه نک بر آلمان فیلسوفی اولدیغنی اونوتمایلم) خیرک عجزینی شر وظلمک غلبه سنی
 یزه مدهش تجربهلریله اوکره تمه دیمی ؟ (۱۷۱ - ۱۷۲) مدنیت فکراً وصاعت اعتباریله
 ایلریله یه بیلیر فقط بو ظفرک اخلاقی حیاتک وروحو ابداعک نزلیله تضمین اولنمادیغنی نه معلوم ؟
 (۱۷۳) نومید اولامی ؟ خیر . بو کون حیاتی لحظه یه فدا ایتمک ، جهدمزی سطحیلشدیرمک
 و بویله جه حیاتک محتواسنی و حقیقی سعادتنی غائب ایتمک تهلیکه سنه معروضدر . بر معنوی
 انقلابه احتیاجمز وار آوروپا حیاتی او قدر معضلیت کسب ایتدی که اونی آنجق بسیط
 بوساده اولان قورتارا بیلیر ثویقنه بسیطدن نه قصد ایله دیکنی بر آاز مبهم اوله رق شو یله
 ایضاح ایدیور : « بسیط دیمک حسی انطبءک ویا بلاواسطه حسیاتک بساطتی دکل بلکه
 روحی ابداعک ساده لکی واوندن وجوده کن شانی انقلابدر . »

آوروپا مدنیتنک مشکلاتی واونلری حل ایتمک ایچون احتیاجاتی بویله ا رودولف
 ثویقن قبول ایدیور که بو مدنیتی اولدیغنی کبی چینه ادخال ایله مک مناسب دکدر . بویله
 بر حرکت چینک درد لرینه آوروپانک درد لرینی علاوه ایتمکدن باشقه بر شیئه یاراماز .
 « اما آوروپا چینه بر چوق شی ویره بیلیر . یالکز دائما شونی کوز اوکنده بولوندیرمالیدر .
 بو بویوک مدنیت کشوری (یعنی چین) اوزون بر ماضی یه واغلب احتمال دهها بویوک بر
 استقباله مالکدر . چین یالکز استعاره ایتاملیدر ، بلکه کندینه خاص اولان طرزی ده
 اظهار ایله ملیدر . » (ص ۱۸۳) آوروپاده اولدیغنی کبی چینده ده حرکت تزايد ایتمکه
 برابر چینک بوتون حیاتی حرکت وجولاندن عبارت اولاملیدر . مهم اولان نقطه مستقر
 اولان ایله جوال اولان آره سنده حقیقی نسبتی بولمقده در . بوده آنجق چینک کندینه
 خاص وارلغنک انکشافنی تأمین ایتمکه ممکن اولور . کذا عن معنوی اولان اجتماعی انضباط

سیستمی برینه بر حریت سیستمی ، اجتماعی درجه لر تصویری برینه اجتماعی مساوات
 تلقیسی اقامه اولونمق لازم . فقط چین حیاتی آوروپا حیاتنک مهالکنه آتیلمامالی . محض
 فردجیلک پک وخیمدر . « جمعیت » حیاتنه رغبت ایدوب « جماعت » درجه سنه یو کسلمکی
 اهان ایتمه ملیدر . (صحیفه ۱۸۴-۱۸۵) چینلیرک طبیعت علمی تحصیلنه احتیاجلری اولدینی
 محققدر فقط بو تحصیل روحک انکشافنی ضرره اوغرا تمامالی . حیات غاوغاسنده اختصاص
 شرط . فقط اختصاص یوزندن انسانک بعض ملکه لرینک قازاندینی کمالی اکثریا روحک
 بوتونی علیه و ضررینه در . ایش بولومی و اختصاص یوزندن فردلر « انسان پارچه سی »
 منزله سنه دوشمه ملی ، بلکه تام بر انسان اولابیلمه لی . کندی تاریخی طانیاسی چینلی به
 بو غایه نی تأمین ایچون مهم بر واسطه در . (۱۹۰-۱۹۱)
 تمنی ایدلم که اختیار ثویقه نک بو عمومی و بر آاز مهم نصیحتلری ایله چین بحرانی حل
 ایدیلش اولسون .

م ۰ ۴ ۰